

Od redakcji: poniższe teksty są tłumaczone na język polski za pośrednictwem tłumaczenia maszynowego.

Reforma celna UE

Komunikat prasowy:

Reforma celna UE: oparta na danych wizja prostszej, bardziej inteligentnej i bezpieczniejszej unii celnej

Komisja przedstawiła dziś (17.05.2023) projekt najbardziej ambitnej i kompleksowej reformy unii celnej UE od czasu jej utworzenia w 1968 r.

Wnioski legislacyjne zawierają unikatową w skali światowej wizję opartego na danych systemu celnego UE, który znacznie uprości procesy celne dla firm, zwłaszcza dla najbardziej wiarygodnych przedsiębiorców. W nurcie transformacji cyfrowej reforma ograniczy uciążliwe procedury celne przez zastąpienie tradycyjnych zgłoszeń bardziej inteligentnym, opartym na danych podejściem do nadzoru przywozu. Jednocześnie organy celne będą miały narzędzia i zasoby niezbędne do właściwej oceny i powstrzymania przywozu, który stanowi rzeczywiste zagrożenie dla UE, jej obywateli i gospodarki.

Ogłoszona właśnie reforma jest odpowiedzią na presję, pod jaką działają dziś unijne służby celne, w tym na ogromny wzrost wolumenu handlu, zwłaszcza elektronicznego, szybko rosnącą liczbę norm UE, które należy sprawdzać na granicy, oraz na zmieniające się geopolityczne realia i kryzysy. Dzięki niej ramy celne będą lepiej dostosowane do dzisiejszych standardów ekologicznych i cyfrowych, a jednolity rynek będzie bardziej bezpieczny i konkurencyjny. Reforma upraszcza i racjonalizuje obowiązki sprawozdawcze spoczywające na przedsiębiorcach, na przykład dzięki ograniczeniu czasu potrzebnego na przeprowadzenie procesów przywozowych. Reforma zapewni również pojedynczy unijny interfejs i ułatwi ponowne wykorzystywanie danych. W ten sposób przyczyni się do realizacji celu przewodniczącej **von der Leyen**, jakim jest zmniejszenie o jedną czwartą obciążenia przedsiębiorców, bez kompromisów w zakresie powiązanych celów politycznych.

Nowy **Urząd UE ds. Celnych** będzie nadzorował **unijne centrum danych celnych**, siłę napędową nowego systemu. Z czasem centrum danych zastąpi obecną celną infrastrukturę informatyczną w państwach członkowskich UE, co pozwoli im zaoszczędzić nawet 2 mld euro rocznie na kosztach operacyjnych. Nowy Urząd pomoże również w realizacji lepszego podejścia Unii do zarządzania ryzykiem i kontroli celnych.

Nowe partnerstwo z przedsiębiorstwami

W zreformowanej unii celnej UE przedsiębiorstwa, które chcą wprowadzić towary do UE, będą mogły rejestrować wszystkie informacje na temat swoich produktów i łańcuchów dostaw w jednym środowisku internetowym: **nowym unijnym centrum danych celnych**. Ta nowoczesna technologia pozwoli zestawiać dane dostarczane przez przedsiębiorstwa i – dzięki uczeniu maszynowemu, sztucznej inteligencji i interwencji człowieka – zapewni organom kompleksowy przegląd łańcuchów dostaw i przepływu towarów.

Jeśli chodzi o obowiązki przedsiębiorstw, przy przekazywaniu informacji celnych wystarczy, że będą kontaktować się z jednym portalem, a dla przesyłek wysyłanych wielokrotnie będą musiały przekazywać dane tylko raz. W przypadkach, w których procesy biznesowe i łańcuchy dostaw są całkowicie przejrzyste, najbardziej zaufani przedsiębiorcy (przedsiębiorcy „Trust and Check” – „zaufanie i kontrola”) będą mogli dopuścić swoje towary do obrotu w UE bez żadnej aktywnej interwencji celnej. Kategoria Trust & Check wpisuje się w istniejący już program upoważnionych przedsiębiorców (AEO) dla zaufanych przedsiębiorców.

Jest to pierwsze tego rodzaju partnerstwo z przedsiębiorstwami na świecie. To nowe, potężne narzędzie wspiera unijne przedsiębiorstwa, handel i otwartą strategiczną autonomię UE. Unijne centrum danych celnych umożliwi przywóz towarów do UE przy minimalnej interwencji organów celnych, bez kompromisów w zakresie wymogów bezpieczeństwa, ochrony lub zwalczania nadużyć finansowych.

Zgodnie z przedstawionymi wnioskami legislacyjnymi w 2028 r. centrum danych zostanie otwarte dla przesyłek w handlu elektronicznym, a od 2032 r. będzie dostępne dla pozostałych importerów (na zasadzie dobrowolności), co przyniesie natychmiastowe korzyści i uproszczenia. Przedsiębiorcy „Trust & Check” (zaufanie i kontrola) będą również mogli rozliczać cały przywóz z organami celnymi państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, bez względu na to, gdzie towary są wprowadzane na obszar UE. O ewentualnym rozszerzeniu tej opcji na wszystkich przedsiębiorców zdecyduje przegląd w 2035 r., w związku z przewidywanym obowiązkowym stosowaniem centrum od 2038 r.

Inteligentniejsze podejście do kontroli celnych

Proponowany nowy system da organom celnym kompleksowy ogląd łańcuchów dostaw i procesów produkcyjnych towarów wprowadzanych do UE. Wszystkie państwa członkowskie będą miały dostęp do danych w czasie rzeczywistym i będą mogły gromadzić informacje, aby szybciej, spójniej i skuteczniej reagować na zagrożenia.

Dane będą analizowane i monitorowane z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, która będzie również przewidywać problemy, jeszcze zanim towary zaczną swoją podróż do UE. Dzięki temu organy celne UE będą koncentrować swoje wysiłki i zasoby tam, gdzie są one najbardziej potrzebne: powstrzymanie wprowadzania do Unii niebezpiecznych lub nielegalnych towarów oraz utrzymanie w mocy coraz większej liczby przepisów UE zakazujących przywozu niektórych towarów sprzecznych ze wspólnymi wartościami UE, jak np. w obszarze zmiany klimatu, wylesiania lub pracy przymusowej. Przyczyni się to również do zapewnienia właściwego poboru ceł i podatków, z korzyścią dla budżetów krajowych i unijnego.

Aby pomóc państwom członkowskim w priorytetowym traktowaniu właściwych zagrożeń oraz koordynowaniu kontroli i inspekcji – zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych – nowy **Urząd UE ds. Celnych** pomoże gromadzić i oceniać informacje i wiedzę fachową na szczeblu UE, wykorzystując dane dostarczane przez unijne centrum danych celnych. Nowy system znacznie poprawi współpracę między organami celnymi oraz organami nadzoru rynku i organami ścigania na szczeblu unijnym i krajowym, w tym poprzez wymianę informacji za pośrednictwem centrum danych celnych.

Bardziej nowoczesne podejście do handlu elektronicznego

Ogłoszona dziś reforma przewiduje kluczową rolę platform internetowych w zapewnianiu, by towary sprzedawane przez internet do UE spełniały wszystkie obowiązki celne. Jest to znaczne odejście od obecnego systemu celnego, w którym odpowiedzialność ta spoczywa na konsumentach i przewoźnikach. Platformy będą dbały o to, aby należności celne i VAT były płacone przy zakupie, tak aby konsumenci w momencie odbierania paczki nie byli zaskakiwani ukrytymi opłatami lub nieoczekiwanymi formalnościami. W sytuacji gdy platformy internetowe są oficjalnymi importerami, unijni konsumenci mogą mieć pewność, że wszystkie cła zostały uiszczone, a ich zakupy są bezpieczne i zgodne z unijnymi normami w zakresie ochrony środowiska, bezpieczeństwa i etyki.

Jednocześnie reforma znosi obecnie obowiązujący przepis, zgodnie z którym towary o wartości poniżej 150 euro są zwolnione z cła, co jest często wykorzystywane przez oszustów. Nawet 65 proc. paczek przywożonych do Unii ma zaniżoną wartość, aby uniknąć przywozowych należności celnych.

Reforma upraszcza również obliczanie należności celnych w odniesieniu do najpowszechniejszych towarów o niskiej wartości kupowanych poza UE, zastępując tysiące możliwych kategorii należności celnych zaledwie czterema. Dzięki temu znacznie łatwiej będzie obliczać należności celne za małe paczki, co pomoże platformom i organom celnym lepiej zarządzać ogromną liczbą zakupów internetowych przywożonych co roku do UE. Wylimuje to również możliwość nadużyć finansowych. Oczekuje się, że nowy, dostosowany do potrzeb system handlu elektronicznego przyniesie dodatkowe dochody z ceł w wysokości 1 mld euro rocznie.

Kontekst

Reforma jest spełnieniem obietnicy przewodniczącej **Ursuli von der Leyen** dotyczącej wprowadzenia unii celnej na kolejny poziom i opiera się w szczególności na zaleceniach [grupy ekspertów ds. przyszłości służb celnych](#) z 2022 r. (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_2181)

Wnioski ustawodawcze zostaną teraz przekazane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej do zatwierdzenia oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu do konsultacji.

Źródło: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_2643